

ខ្មែរ

លិខិត ២០២៤

ធ្វើដំណើររួមជាមួយគ្នា

រយៈពេល១៨ខែចុងក្រោយនេះ យើងបានធ្វើដំណើរអស្ចារ្យខាងជំនឿ។ រួមជាមួយសហគមន៍ផ្សេងៗ ជាពិសេសនិកាយគ្រីស្ទ សាសនាដទៃ យើងបានរស់រៀបចំប្រជុំធំ ដើម្បីឱ្យ «ប្រជាជនរបស់ព្រះជាម្ចាស់ជួបជុំគ្នា» គឺប្រជុំ “រួមជាមួយគ្នា” ។ នេះជា សំណើរបងប្រុស អាឡឺស នៅពេលមហាសន្និបាតរបស់ព្រះសហគមន៍បានចាប់ផ្តើម។ សន្និបាតនេះចង់នាំគ្រីស្ទបរិស័ទ ឱ្យ ចេះធ្វើដំណើររួមជាមួយគ្នា។ ប្រជុំនេះជួយយើងឱ្យចេះស្តាប់គ្នា ហើយយល់អំពីអំណោយទាន ដែលព្រះជាម្ចាស់បានប្រទាន ទាំងដល់ក្រុមគ្រីស្ទបរិស័ទដទៃ ទាំងដល់មនុស្សមានចិត្តល្អក្នុងសង្គម។

ប្រជុំដែលបានជួបគ្នានៅខាងមុខវិសាល វិហារសន្ត សិលា នៅក្រុងរ៉ូម បានប្រមូលមនុស្សជាច្រើន៖ មានអ្នកដឹកនាំសហគមន៍ និកាយដទៃ២០នាក់ ដែលសម្តេចប៉ាប ហ្វ្រង់ស៊ីស្កូ បានអញ្ជើញ មានលោកអភិបាលដែលបានចូលរួមក្នុងមហាសន្និបាតទី ១៦នោះផង និងមានគ្រីស្ទបរិស័ទទូទាំងពិភពលោក ១៨០០០នាក់ ក្នុងនោះ មានយុវជន ៤០០០នាក់ ដែលបានមករួម ជាមួយយើង ហើយដែលបានទទួលឱ្យស្នាក់នៅតាមព្រះសហគមន៍មូលដ្ឋាននានានៅទីក្រុងរ៉ូម។ នៅពេលដែលនោះ បង ប្អូនបានជួបជុំគ្នា នៅ២២២កន្លែង នៅលើផែនដី ដើម្បីរួមជំនឿជាមួយពិធីអធិដ្ឋាននៅទីក្រុងរ៉ូម។

យើងគួររិះគិតអំពីបទពិសោធន៍នេះ។ តើយើងយល់យ៉ាងដូចម្តេចអំពីប្រជុំនោះ? តើប្រជុំនោះបើកអនាគតយ៉ាងណាដល់គណៈនិកាយគ្រីស្ទសាសនាទាំងឡាយឱ្យធ្វើដំណើរជាមួយគ្នា? ព្រះយេស៊ូស្នូរថា៖ តើបងប្អូនដែលបាន អធិដ្ឋានរួមជាមួយគ្នា មិនមែនជាគ្រីស្ទបរិស័ទទាំងអស់គ្នា សូម្បីតែការរួមរបស់គេមិនទាន់ល្អឥតខ្ចោះ? តើមិនមែនព្រះគ្រីស្ទ ដែលបានត្រាស់ហៅ ពួកយើងឱ្យធ្វើដំណើរជាមួយគ្នានោះទេ? (មថ ២៣,៨)។ ជាពិសេស ជាមួយអស់អ្នកដែលរស់នៅជាយសង្គមរបស់យើង? ក្នុងដំណើរនេះ ដែលជាដំណើរដើម្បីលើកលែងទោសឱ្យវិញទៅមក យើងត្រូវការគ្នា មិនមែនដើម្បីបង្ខំឱ្យគេតាមខ្លួន យើង តែផ្ទុយទៅវិញ ដើម្បីទទួលមតិរបស់គេសម្រាប់កសាងសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក។

ពេលយើងឃើញថា មនុស្សកាន់តែរួមគ្នា យើងសូមអរព្រះគុណព្រះជាម្ចាស់ ហើយយើងកាន់តែមានកម្លាំង ដើម្បីតបឆ្លើយ នឹងកង្វល់នាសម័យនេះ ដូចជាការបំផ្លាញផែនដី ឬការបែកបាក់គ្នារបស់មនុស្សលោក។ ចូរយើងជាប្រជាជនរបស់ព្រះជា ម្ចាស់បន្តដំណើរដោយយកចិត្តទុកដាក់ទទួលគ្នា និងស្តាប់គ្នា។

តើការស្តាប់អ្នកដទៃមានន័យដូចម្តេច? តើយើងចង់យល់ពីការភ័យខ្លាចរបស់គេ ឬមួយយើងបដិសេធមិនចង់ស្តាប់?

ពេលខ្ញុំចេញពីទីក្រុងរ៉ូម ដើម្បីត្រឡប់ទៅតេហេរ៉ាវិញ ខ្ញុំឆ្លងកាត់តាមក្រុងលូឌីយ៉ាណា ជារដ្ឋធានីនៃប្រទេសស្វីស៊ី។ នៅទីនោះ មានប្រជុំតេហេរ៉ា លើកទី៤៦ របស់យុវជនទ្វីបអឺរ៉ុប រួមជាមួយក្រុមអ្នកស្ម័គ្រចិត្តអន្តរជាតិ ក្រុមបងប្រុសពីសហគមន៍តេហេរ៉ា បងស្រីក្រុមសន្តអន់ជ្រៃ និងមិត្តសម្លាញ់ជាជនជាតិស្វីស៊ី។ គំនិតខាងក្រោមនេះ ជាលទ្ធផលនៃការពិចារណារបស់គេ។

ខ្ញុំសូមអរគុណបងប្អូនដែលបានជួយរៀបចំសារនេះ និងដល់អ្នកដទៃទាំងអស់ ដែលនឹងចូលរួមជាមួយយើងក្នុងដំណើរ នេះផង។

នៅលូឌីយ៉ាណាខ្ញុំឮម្នាក់និយាយថា៖ «សព្វថ្ងៃ ភាពអាណាថាមិនគ្រាន់តែជារឿងគ្មានផ្ទះសំបែងប៉ុណ្ណោះទេ។ សម្រាប់មនុស្ស ជាច្រើន គឺជារឿងមួយក្នុងផ្លូវចិត្តគេដែរ។ ជួនណា ការរកសេចក្តីសុខសាន្តខាងផ្លូវចិត្តនាំឱ្យបុគ្គលកាន់តែរងភាពឯកឯក ថែមទៀត»។ មានគេសួរថា៖ «បើយើងចង់ធ្វើដំណើរជាមួយគ្នា តើយើងត្រូវសម្រុះសម្រួលជាមួយគ្នាដល់កម្រិតណា? ច្រើន ដង យើងមិនហ៊ានប្រាប់យោបល់ពិតប្រាកដរបស់ខ្លួន កុំឱ្យប៉ះពាល់ដល់គេ។ ពេលយើងបើកចិត្តដើម្បីការសន្តនា យើងមាន គ្រោះថ្នាក់ដែរ»។ សំនួរទាំងនេះនាំយើងឱ្យរិះគិតយ៉ាងស៊ីជម្រៅទៀត។

ការស្តាប់គ្នា

ការស្តាប់ជាគ្រឹះនៃការសន្ទនា។ លោកម៉ូសេធ្លាប់ប្រាប់ដល់ប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់ថា៖ «ឱ អ៊ីស្រាអែលអើយ ចូរស្តាប់!» (ទត ៦,៤) ហើយពាក្យទាំងនេះបានក្លាយទៅជាឈ្មោះសម្រាប់ពិធីអធិដ្ឋានរាល់ថ្ងៃរបស់គេ។ យូរឆ្នាំក្រោយសន្តបណេឌីតូ ចាប់ផ្តើមវិន័យរបស់ក្រុមលោក នឹងពាក្យដូចគ្នា គឺ “ចូរស្តាប់”។

ស្តាប់ជាកិច្ចមួយនៃសេចក្តីស្រឡាញ់។ ការស្តាប់ជាស្នូលនៃគ្រប់ទំនាក់ទំនងប្រកបដោយទំនុកចិត្ត។ បើគ្មានការស្តាប់ យើង មិនអាចធ្វើអ្វីបានទេ។ គ្មានទំនាក់ទំនងណាអាចរីកចម្រើនបានដោយគ្មានការស្តាប់នោះឡើយ។ ពេលណាយើងស្តាប់អ្នក ដទៃដោយភ្លេចខ្លួន យើងអនុញ្ញាតឱ្យគេសម្តែងខ្លួនយ៉ាងពិតប្រាកដ។ គេអាចនិយាយអ្វីដែលគេចង់និយាយ សូម្បីតែរឿង ដែលគ្មានពាក្យនិយាយបានផង។

ការស្លៀមស្លាត់ជាចំណុចសំខាន់នៃការស្តាប់។ ក្នុងគម្ពីរមានគំរូបែបនេះច្រើន។ ព្យាករីអេលីដឹងថា ព្រះជាម្ចាស់សម្តែងព្រះ អង្គក្នុងជំនោរដីស្រទន់ និងស្ងាត់ច្រើនជាងពេលមានព្រួយផែនដី ខ្យល់ព្យុះ ឬភ្លៀង (១ពង្ស ១៩,១១-១៣)។ រីឯនាងម៉ារីប្អូន នាងម៉ាថារីញ គាត់ក៏អង្គុយនៅព្រះបាទព្រះយេស៊ូ ដើម្បីស្តាប់ដល់ព្រះអង្គ (លក ១០,៣៩)។ ទំនុកតម្កើងលេខ ៤០,៦ រំលឹក ថា៖ «ព្រះអង្គបានបើកត្រចៀករបស់ខ្ញុំ»។

សព្វថ្ងៃ យើងមានអារម្មណ៍ថា អ្នកដែលស្រែកខ្លាំងជាងគេ គឺជាអ្នកឈ្នះហើយ។ ហិង្សាដូចជាវិកចម្រើននៅគ្រប់ទីកន្លែងប ណ្តាលឱ្យយើងមិនដឹងទៅខាងណាវិញ។ ក៏ប៉ុន្តែព្រះជាម្ចាស់មិនមែនជាព្រះបង្កើតឱ្យមានហិង្សានោះទេ ហើយព្រះអង្គមិន ដែលបង្ខំនរណាដែរ។ «ខ្ញុំត្រងត្រាប់ស្តាប់សេចក្តីដែលព្រះជាម្ចាស់មានព្រះបន្ទូល ដ្បិតព្រះអង្គ (...) ប្រទាន សេចក្តីសុខសាន្ត មកប្រជារាស្ត្រ» (ទន ៨៥,៩)។

នេះជាផ្លូវត្រឹមត្រូវដើម្បីស្តាប់ និងយល់ដល់អ្នកដទៃ។ កុំច្រឡំ របៀបនេះមិនធ្វើឱ្យយើងចុះញ៉ម ឬមិនហ៊ាននិយាយពេលជួបអ យុត្តិធម៌។ តាមពិត «ចិត្តចេះស្តាប់» (១ពង្ស ៣,៩) ផ្តល់ឱ្យយើងមានភាពក្លាហាន និងពូកែរកដំណោះស្រាយ ដែលនឹងចេញ ពីជម្រៅដួងចិត្តផ្ទាល់ ជាទីកន្លែងដែលព្រះអង្គគង់នៅជិតស្និទ្ធនឹងយើងហួសពីសេចក្តីសង្ឃឹមតែម្តង។

ការធ្វើដំណើរ

ពេលយើងកំពុងតែធ្វើដំណើរក្នុងជីវិត តើយើងមានចិត្តយ៉ាងដូចម្តេចដែរ? តើមានចិត្តដូចអ្នកទេសចរណ៍ ឬដូចអ្នកយាត្រា? តើយើងគ្រាន់តែមើលពីខាងក្រៅដោយមិនយល់ ឬដោយមានការស្រែកហ្លានមួយដ៏ខ្លាំង? អ្នកយាត្រាមិនចង់តែទៅដល់ទិស ប៉ុណ្ណោះទេ គាត់ក៏ចង់រកអត្ថន័យដល់គ្រប់ជំហានរបស់គាត់ ដើម្បីដឹងពីទិសដៅរបស់ខ្លួន។ ផ្លូវគ្មានទិសបណ្តាលឱ្យយើង រង្វេងបាត់។

បើសិនជាយើងរង្វេង គួរឱ្យយើងនឹកពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គថា៖ «ខ្ញុំជាផ្លូវ ជាសេចក្តីពិត និងជាជីវិត» (យហ ១៤,៦)។ ពេល យើងធ្វើដំណើរជាមួយព្រះអង្គ យើងមានទាំងផ្លូវ ទាំងសេចក្តីពិត និងទាំងជីវិតរួមជាមួយគ្នា។ ព្រះយេស៊ូផ្ទាល់ជាផ្លូវដែល យើងតាម ដូច្នោះយើងអាចទុកចិត្តពាក្យរបស់ព្រះអង្គ ទ្រង់នាំយើងទៅកាន់សុភមង្គលយ៉ាងអស្ចារ្យ ដែលប៉ាន់ស្មានមិនបាន។

ព្រះយេស៊ូមិនដែលគេចពីអ្នកណាឡើយ។ ព្រះអង្គផ្សាភ្ជាប់ជាមួយព្រះបិតា ហើយតែងតែរំលែកព្រះជន្មរបស់ព្រះអង្គជាមួយ មនុស្សទាំងអស់ គឺទាំងមនុស្សសុចរិត ទាំងមនុស្សទុច្ចរិត។ ទ្រង់ឃើញព្រះជាម្ចាស់មានវត្តមានក្នុងបងប្អូនដែលនៅជាយ សង្គម ដូចជាអ្នកបាប និងសូម្បីតែជនជាតិដទៃផង។ ព្រះយេស៊ូធ្លាប់ប្រទានអ្វីដែលជារបស់ខ្លួន និងទទួលពីគេដែរ។ ចំពោះ ព្រះអង្គ អ្នកដទៃផ្តល់សន្តិភាពដល់ជីវិត ធ្វើឱ្យមានសមត្ថភាពបន្ថែមទៀត។

ព្រះយេស៊ូមានព្រះហឫទ័យស្ងួតបូត និងសុភាពរាបសាអញ្ជើញយើងឱ្យទៅតាមផ្លូវនេះ។ ក្នុងពេលដែលយើងធ្វើដំណើររួម ជាមួយគ្នា តើយើងព្រមបន្ទាបខ្លួន ដើម្បីទទួលអ្វីដែលអ្នកដទៃចង់ផ្តល់ឱ្យយើងដែរឬទេ?

ព្រះសហគមន៍ និងសង្គមត្រូវតែធ្វើដំណើរជាមួយគ្នា។ ក៏ប៉ុន្តែ មនុស្សម្នាក់ៗត្រូវការកន្លែងមួយ ដើម្បីសម្តែងគំនិត និងការឆ្នែ ប្រឌិតរបស់ខ្លួន ហើយចែកផលឆ្នែទាំងអស់នោះឱ្យជួយកសាងជីវិតរួម គឺក្នុងព្រះសហគមន៍ដូចជាក្នុងមនុស្សជាតិដែរ។ ខ្សែ ចាប៊ុំនៅដាច់ឡែកពីគ្នា ប៉ុន្តែ ពេលអ្នកលែងដេញពួកវា ទើបមានភ្លេងសែនពិរោះ។

រួមជាមួយអ្នកដទៃ

ការរួមជាមួយនឹងអ្នកដទៃមិនមែនជាការងាយស្រួលទេ។ យើងទាំងអស់គ្នាមានរបួសក្នុងចិត្ត ហើយម្តងៗយើងក៏ប៉ះពាល់គ្នា នាំឱ្យរបួសគ្នាទៅវិញទៅមក។

ការរួមជាមួយគ្នាមានអត្ថន័យថា គឺស្តាប់គ្នាសិន។ យើងត្រូវផ្តល់ពេល និងលទ្ធភាពឱ្យគេប្រាប់រឿងរបស់គេសិន។ ស្តាប់គេ មានន័យថា យល់ព្រមទទួលគេ និងលក្ខណៈដែលធ្វើឱ្យពួកគេខុសគ្នាពីខ្ញុំ។ ប្រហែលយើងមានគំនិត និងទស្សនៈផ្សេងពីគេ។ ប៉ុន្តែគួរឆ្ងល់ ពីព្រោះពេលណាយើងស្តាប់គេ និងឱ្យគេនិយាយរឿងរបស់គេ ពេលនោះយើងយល់ថា គេជាមនុស្សដូចយើងតែ ម្តង។ តាមពិត យើងមិនខុសពីគ្នាដល់កំរិត ដែលយើងធ្លាប់បានស្មាននោះទេ។ ភាពខុសគ្នាមិនជាឧបសគ្គដល់ការឯកភាពគ្នា នោះទេ។ ប្រហែលអ្នកដើរតាមព្រះយេស៊ូវនឹងឆ្ងល់ដោយយល់ថា ការឯកភាពនេះមានតាំងពីដើមដំបូង គឺក្នុងអង្គព្រះជាម្ចាស់ និងព្រះគ្រីស្ទ ហើយការឯកភាពនេះក៏ហួសពីការស្មានរបស់យើងដែរ (យហ ១៧,២១-២៣)។

ប៉ុន្តែ ពេលណាអ្នកដទៃប្រាប់យើងអំពីរបួសរបស់គេ ឬថាយើងជាអ្នកដែលបានធ្វើឱ្យគេមានរបួស តើយើងនឹងជឿពាក្យរបស់ គេឬយ៉ាងណា? ធម្មតា យើងចេះតែរកវិធីដើម្បីគេចខ្លួន យើងឈប់ស្តាប់ ហើយខិតខំការពារគំនិតរបស់ខ្លួន។ អ្នកមានចិត្ត ករុណាព្រមស្តាប់ដើម្បីទទួលស្គាល់ទុក្ខលំបាករបស់គេ។ រងទុក្ខវេទនា រួមជាមួយគ្នាអាចបើកផ្លូវមួយ ដើម្បីធ្វើដំណើររួមគ្នា សូម្បីតែមានបញ្ហាយាយីយើងរហូតទៅមុខទៀត។

ម្តងៗ យើងមិនអាចទៅមុខបានទេ ដូច្នេះយើងត្រូវតែព្រមថយមួយដំហានសិន។ ពេលនោះ យើងត្រូវធ្វើខ្លួនយើង ទៅលើការ បំភ្លឺរបស់ព្រះវិញ្ញាណដ៏ វិសុទ្ធ។ មានន័យថា យើងត្រូវតែបន្ទាបខ្លួន កុំបង្ខំគេឱ្យទទួលគំនិតរបស់យើង តែស្វាគមន៍គំនិតរបស់ គេវិញ។

ជាពិសេស កុំអស់សង្ឃឹមឡើយ! គ្រីស្ទទូតប៉ូល ដែលមុនដំបូងប្រឆាំងនឹងព្រះអង្គបានពន្លឺចន្លងក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ដ៏លើស លុបរបស់ព្រះយេស៊ូវ ហើយបញ្ជាក់ថា ព្រះជាម្ចាស់បានចាក់ធម៌មេត្តាក្នុងចិត្តយើង តាមរយៈព្រះវិញ្ញាណ ដែលជាព្រះ អំណោយទានរបស់ព្រះអង្គដល់យើង (រ៉ូម ៥,៥)។ យើងអាចពឹងលើវត្តមានរបស់ព្រះអង្គ ទោះបីយើងមើលព្រះអង្គមិនឃើ ញ។ មានតែដំនើរឃើញនេះដែលអាចផ្តល់ពន្លឺល្អឱ្យយើងបន្តធ្វើដំណើររួមជាមួយព្រះជាម្ចាស់ និងបងប្អូន ដែលយើងត្រូវ ថែទាំ។

**នៅជាមួយព្រះជាម្ចាស់
នៅជាមួយបងប្អូន**

ដំណើរនេះស៊ីពេលវេលាច្រើនយ៉ាងណា (ប្រហែលអស់មួយជីវិត) ការចេះស្តាប់អ្នកដទៃដើម្បីសាងទំនាក់ទំនងក៏ស៊ីពេល វេលាច្រើនយ៉ាងនោះដែរ។ ដើម្បីធ្វើបាន យើងត្រូវការចិត្តតស៊ូដោយអត់ធ្មត់ និងស្មោះត្រង់។

ធ្វើដំណើរជាមួយអ្នកដទៃ ធ្វើដំណើរជាមួយព្រះជាម្ចាស់។ ចំពោះយើងភាគច្រើន ដំណើរទាំងពីរនេះមិនអាចបំបែកបានទេ។ យើងត្រូវការទាំងពីរជាចាំបាច់។

ព្រះយេស៊ូវអញ្ជើញយើងឱ្យនៅជាមួយព្រះអង្គដូចមែកឈើជាប់នឹងដើម (យហ ១៥) ហើយដូចទ្រង់នៅជាមួយយើងដែរ។ ពាក្យ «ស្ថិតនៅជាប់» នេះចង់បញ្ជាក់អំពីរយៈពេលយូរអង្វែង។ ដូច្នេះ សេចក្តីសម្រេចរបស់យើងមិនអាចតែមួយបំព្រិចភ្នែក ប៉ុណ្ណោះ គឺត្រូវតែយូរអស់មួយជីវិត។ មានតែការស្ថិតនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចយូរអង្វែងបែបនេះ ដែលអាចធ្វើឱ្យយើងបន្តរីក ចម្រើន និងបង្កើតផលផ្លែ។

តើសេចក្តីសម្រេចដែលស្ថិតនៅនេះត្រូវបង្កើតផលផ្លែអ្វីខ្លះ? ព្រះយេស៊ូវមានព្រះបន្ទូលថា៖ «សូមស្រឡាញ់គ្នាទៅវិញទៅមក ដូចខ្ញុំបានស្រឡាញ់អ្នករាល់គ្នា។ គ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ណាធំជាងការស្វែងរកជីវិតសម្រាប់អ្នក ដែលយើងស្រឡាញ់នោះទេ»។ ពេលយើងទៅតាមផ្លូវនេះ មានការប្រថុយប្រថានមួយ គឺត្រូវបោះបង់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួនចោល ដើរតាមព្រះយេស៊ូវដើម្បី មានសេរីភាពស្រឡាញ់រហូតដល់ទីបំផុត។ សេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងគម្ពីរមិនមែនគ្រាន់តែជាមនោសញ្ចេតនានោះទេ គឺជាការ បូជាជីវិតសម្រាប់អ្នកដទៃ។ មានតែផ្លូវនេះទេដែលឱ្យយើងឆ្លងពីឋានៈជាអ្នកបម្រើទៅជាមិត្តសម្លាញ់របស់ព្រះគ្រីស្ទវិញ។

មានតែជីវិតពេញបរិបូណ៌បែបនេះដែលអាចបង្កើតផលផ្លែបាន។ ជីវិតយើងបង្កើតផលផ្លែដោយឯកឯង ពេលណាយើងរួមជាមួយព្រះគ្រីស្ទ ដូចមែកឈើទទួលជីវិតដោយរួមនឹងដើម។ ពេលយើងព្រមរស់នៅស្របតាមការប្រឈមមុខនៃដំណឹងល្អ យើងក៏ទទួលអំណរសប្បាយយ៉ាងពេញលេញ។ តើយើងព្រមដើរទៅឬ?

ធ្វើដំណើររួមគ្នាក្នុងពិភពលោកបច្ចុប្បន្ន

ពេលណាយើងយល់ទាំងអំពីការប្រឈមមុខសព្វថ្ងៃ ទាំងអំពីភាពទន់ខ្សោយ របស់ខ្លួន គ្នាយើងខ្លះចង់ធ្លាក់ទឹកចិត្ត។ យើងឃើញថា ស្នាព្រះហស្តទាំងអស់ និងមនុស្សដែលចូលរួមជាមួយ ត្រូវបួស យ៉ាងធ្ងន់។ ប្រជាជនដែលរងការកេង ប្រវ័ញ្ច និងការមើលងាយ អាចបញ្ជូនទុក្ខ លំបាកទាំងនោះពីជំនាន់មួយទៅជំនាន់ មួយទៀត។ យើងស្គាល់គ្រួសារ ដែល ត្រូវបែកបាក់គ្នាពីព្រោះជម្លោះនិងសង្គ្រាម។ យើងដឹងថែមទៀតថា អ្នកខ្លះ ដែលជឿលើព្រះគ្រីស្ទ ក៏បានបំផ្លាញ ជីវិត សូម្បីក្នុងព្រះសហគមន៍ក៏ដោយ។

ក៏ប៉ុន្តែ តើរឿងទាំងនេះមិនមែនជាការត្រាស់ហៅឱ្យយើងតបឆ្លើយនឹងការប្រឈមមុខទាំងឡាយនោះទេឬ? សុភាសិតពីអាហ្វ្រិកនិយាយថា៖ «ដំណើរយូរអង្វែងហាក់ដូចជាខ្លី ពេលណាយើងដើររួមជាមួយគ្នា»។ នៅប្រទេសកេនយ៉ាក្នុងរដូវ ដែលហ្វូងសត្វគោព្រៃដើរទៅរកចំណី កូនគោត្រូវតែពឹងលើកម្លាំងរបស់មេ។ ដើម្បីឆ្លងស្ទឹង និងឡើងច្រាំង។ យើងក៏ដូចគ្នាដែរ ម្តងៗត្រូវការអ្នកដទៃលើកយើងឡើង។ ពេលនោះ យើងត្រូវយល់ព្រមឱ្យគេជួយយើង...។

ពេលយើងរួមគ្នាតបឆ្លើយនឹងបញ្ហាទាំងអស់នោះ យើងអាចមានបទពិសោធន៍ថា ព្រះជាម្ចាស់គង់នៅជាមួយ និងផ្តល់ពន្លឺតូចមួយ ដែលធ្វើឱ្យយើងមានកម្លាំងថ្មី ដើម្បីបន្តដំណើរទៅខាងមុខទៀត។

នៅថ្ងៃដែលព្រះយេស៊ូមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញ សាវ័កពីរនាក់ធ្វើដំណើរចាកចេញពីទីក្រុងយេរូសាឡឹម ជាទីកន្លែងដែលព្រះអង្គសោយទិវង្គត (លក ២៤,១៣-៣៥)។ ពេលគេកំពុងធ្វើដំណើរ បុរសដែលគេមិនស្គាល់បានចូលរួមជាមួយគេ។ ដល់ពេលគេដប់លៀង ទើបគេយល់ថា អ្នកនោះជាព្រះយេស៊ូ។ អ្នកដែលយើងមិនស្គាល់អាចជួយឱ្យយើងមើលព្រះអង្គឃើញ ព្រមទាំងយល់ថា ទ្រង់គង់ជាមួយយើងរហូត។

ព្រះអង្គខ្សឹបក្នុងចិត្តយើងថា៖ «កុំភ័យខ្លាចឱ្យសោះ ខ្ញុំនៅជាមួយអ្នករាល់គ្នាជារៀងរាល់ថ្ងៃ រហូតដល់អវសាននៃពិភពលោក» (មថ ២៨,២០)។ តើយើងចង់ស្តាប់ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គនេះទេ?

ទោះបីយើងជាមនុស្សតូចតាច យើងអាចចេញធ្វើដំណើរ តែមិនមែនម្នាក់ឯងទេ គឺដោយរួមជាមួយគេ ទាំងពីងផ្នែកលើសមត្ថភាពគ្នាទៅវិញទៅមក ដូចមេម្សៅ និងម្សៅលាយជាមួយគ្នា (មថ ១៣,៣៣)។